

**Zanimive vesti iz življenja
naših rojakov po širnih
Zedinjenih državah**

Operni pevec g. Svetozar Banovec ima v bližnji bodočnosti sledeče koncertne in operne nastope: 21. septembra v Clevelandu, v S. N. Domu; 12. oktobra, v S. N. Domu v Newburgu; 30. novembra, gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke" v Chicagi; 7. decembra nastopi istotam v isti vlogi, kot tudi 14. decembra. Kot naznanja g. Banovec, odpotuje koncem decembra v Evropo. Kdor mu želi pisati, naj naslovi: g. Svetozar Banovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

V Milwaukee, Wis., se je vršil piknik v korist Slovenskega Doma. Čistega preostanka od piknika je \$1.100. Na pikniku je bil oddan Durant avtomobil, katerega je dobil rojak Leo Košak.

V Pueblo, Colo., sta se v avtomobilski nesreči poškodovala rojaka Ludvik Jakše in Primož Knafec. Nahajata se v bolnici.

V La Salle, Ill., je premogarska družba znižala delavcem plače za 20 procentov. Mislija je, da bodo delavci v teh slabih časih vseeno delali, toda solidarno so nastopili stavko. Družba, ki bi bila zelo oškodovana radi stavke, je takoj potem pustila in dovolila delavcem staro plačo, nakar so se vsi vrnili na delo. Mnogo Slovencev je zaposlenih pri dotični premogarski družbi.

Družba sv. Družine, z glavnim sedežem v Jolietu, Ill., je danes otvorila svojo osmo redno konvencijo v La Salle, Ill.

Mr. in Mrs. Jos. Rakovec v Willard, Wis., sta praznovala pred nekaj dnevi svojo srebrno poroko.

**10,000,000 žensk na delu
v Zedinjenih državah**

Washington, 1. sept.—Števeni urad zvezne vlade pravkar naznanja, da se nahaja danes v Ameriki nad 10,000,000 žensk v raznih poslih. Ženske so danes udeležene v večjem številu v industriji in raznih enakih poklicih kot sploh kdaj prej v zgodovini Zedinjenih držav, pravi poročilo števnege urada. In ni čuda potem, da je toliko moških brez dela.

Nagla smrt

Nagloma je umrl dobro poznani rojak John Škufca, star 65 let, ki je bival nad 35 let v Clevelandu. Doma je bil iz vasi Rakava, fara Hinje. Svoje čase je vodil gostilno na Hamilton Ave. in 40. cesti. Zadnjih deset let je živel na Chardon Rd., blizu Som Center Rd., odkoder se vrši pogreb v četrtek jutraj v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. pod vodstvom Frank Zakrajška. Tu zapušča žalujočo soprogo, štiri hčere in štiri sinove, v starem kraju pa tri brate in eno sestro. Vsem preostalom sorodnikom izrekamo naše globoko sožalje!

Nova trgovina

Mr. Anton Zakrajšek je na 3858 St. Clair Ave. odprl konfekcijsko trgovino, kjer bo tudi imel polno zalogo tobaka, cigar in cigaret ter šolske potrebščine. Rojakom priporočamo to podjetje.

"Padlock"

Zvezna sodnija je te dni odredila, da se zaklene devet prostorov, kjer se je prodajala opojna pijača.

**Zgodnji začetek slovenskega
radio programa bo
letos v Clevelandu**

Poročali smo prvotno, da se bo otvoril slovenski radio program na Martinovo nedeljo, 16. novembra. Člani Slovenskega radio kluba so pa pri zadnji seji bili mnjenja, da bi kazalo, da se program začne prej, in sicer 19. oktobra. Po kratki debati je bil ta načrt sprejet, in se bo torej slovenski radio program odprl v nedeljo, 19. oktobra, točno ob 2. uri popoldne. To pomeni, da bo slovenski radio program trajal štiri nedelje dalj, kot prvotno sklenjeno. In ker velja program vsako nedeljo, za eno uro, \$250, so si člani Kluba seveda naprtili \$1.000 nadaljnjih stroškov. Člani Slovenskega radio kluba so: The North American Trust Co., slovenska banka, Ameriška Domovina, slovenski dnevnik, Frank Černe, slovenska zlatarska trgovina, prodaja radio aparatov, Grdina's Hardware, prodaja BPS barve, Slapnik Bros., slovenska cvetličarna, Grdina & Sons, prodajalna finega pohištva, August Kaušek, prodajalec dobrih zemljišč in posestev, Slovenska Dobrodelna Zveza, domača podporna organizacija, John L. Mihelich Co., zastopstvo parobrodskih črt in pošiljanje denarja, Josip Stampfel, slovenska modna trgovina, Krist Mandel, slovenska lekarnica in hardware trgovina ter prodaja radio aparatov, Leo Laušin, prodajalec Durant avtomobilov in garaža, in John Potokar, lastnik Double Eagle Bottling Works, ki je prva slovenska izdelovalnica za mehko pijačo. Pričakuje se, da bohi Slovenski radio klub še enega člana. Medtem pa opozarjamo cenjeno občinstvo v Clevelandu, po državi Ohio in po Pennsylvaniji, Indiani, West Virginiji in drugod, kjerkoli se sliši slovenski radio program potom postavljaj WJAY, da pridno sega po tiskih, ki so na razpolago pri vseh članih Kluba. Klub letos ne bo sprejemal prostovoljnih prispevkov, pač pa nudi poslušalcem krasna darila, katere lahko dobite, ako kupite tozadevne tikete. Srečni dobitelji bodo obveščeni po radiu. Lahko se peljete zastopaj v stari kraj, lahko dobite \$350 vreden radio in stotine drugih krasnih daril. Oglasite se pri tem ali onem članu radio kluba, ali pa pridite v naš urad. Pozneje bomo dobili še posebne prodajalce teh tikev, kar bomo pravočasno naznanili. Obenem pa naj pripomnimo, da bo letošnji slovenski radio program tak, da nam bo delal čast pred vso ameriško javnostjo, in vemo, da boste zelo zadovoljni. Program bo veljal približno \$7.000, toda bomo lahko ponosni na njega. Le pazite! Kdor nima še radio aparata, si ga lahko nabavi pri trgovcih, ki so tu omenjeni in ki žrtvujejo, da vam priredijo lepo radio zabavo v prihodnji sezoni.

Blanket klub

Mr. Anton Anžlovar vam nudi te dni posebno priliko za takozvani "blanket klub." Stotine rojakov je zadnja leta se poslužilo te prilike in dobilo blanket na cenen in lahek način. Prosimo, da čitate tozadevni oglas.

*Parnik Vedas je bil zopet prijet na Erie jezeru s polno zalogo pijače.

Država Texas se je poslovila za vedno od svoje "matere"**Štirideset potnikov ranjenih na francoskem
parniku Paris**

New York, 1. sept. Kapitan Rene Rugnet, poveljnik velikega francoskega parnika Paris, je danes ob svojem prihodu v New York pripovedoval, da je zadel parnik na potu iz Evrope, 900 milj od New Yorka, ogromen morski val, ki se je dvignil 45 čevljev visoko in zadel nad 40 potnikov. 17 oseb je dobilo take poškodbe, da so se morale podati v zdravniško oskrbo. Miss Lillian McAuslan je bila najbolj prizadeta. Odpeljali so jo takoj v bolnico, ko je razbil 60 oken na parniku in povzročil mnogo druge škode. Orkan, ki se je dvignil na morju, je deloval s silo nad 100 milj na uro. Promenadni krov, ki se nahaja 36 čevljev nad vodo, je bil popolnoma poplavljen od morskih valov.

Novi naročniki

Tekom preteklega tedna so se naročili na dnevnik "Ameriška Domovina" sledeči: John Paynich, Jos. Steklasa, Andy Ujich, John Germ, Pueblo, Colo., Louis Zeleznikar, Chicago, Ill., Frank Kavčič, Kanada, Josip Traven, John Kaluza, Ludvik Marše, John Tušar in M. Morel. Vsem prav iskrena hvala!

Poroka

Poročila sta se v pondeljek Mr. Anton Selan in Miss Jennie Steklasa. Poročna slavnost se je vršila v Grdinovi dvorani, kamor je prišlo mnogo gostov. Mnogo čestitk mlademu paru.

Športni klubi

Dne 12. in 13. sept. se vrši v Clevelandu zborovanje športnih klubov J. S. K. Jednote. K temu zborovanju dospe tudi gl. predsednik Jednote, Mr. Anton Zbašnik.

Vreme!

Bivši predsednik Coolidge, republikanec, je za delavski dan spisal za ameriško časopisje članek, v katerem pravi, da bi moralo delavstvo biti hvaležno, ker ima tako dobre čase. Dobesedno pravi republikanec Coolidge: "Uslužbenci v Ameriki, ko se ozirajo na plačo in na delavske okoliščine, so najbolj srečni, kar se tiče delavcev na svetu..." Well, Coolidge ne zamerimo, on je bil predsednik Zedinjenih držav, in njemu ni znano, kaj ameriški delavci danes tripijo. Republikanci sploh ne vedo, kaj delavec potrebuje. In zato je tako.

V nedeljo se ne sme zapirati ljudi

Oklahoma City, Okla., 1. sept. Okrožna sodnija v tem mestu je zadnjo soboto odločila, da prohibicijski agenti niso imeli pravico urediti preteklo nedeljo v privatno stanovanje, ker v nedeljo se varanti ne morejo izdati od sodnije, in brez varanta suhači ne smejo urediti v hišo. Sodnik je odredil, da so morali izpustiti Anton Lauba in njegovega sina, ki sta bila aretirana radi kršenja prohibicije.

Mrs. Helen Zavrtnik umrla v Chicagi

Sporoča se, da je umrla v Chicagi Mrs. Helen Zavrtnik, in sicer dne 28. avgusta, natančno leto dni potem, ko je umrl njen soprog, Jože Zavrtnik, bivši urednik "Prosvete."

Demokrati napadajo Hooverja, ker se ne zmeni za brezposelnost

Washington, 1. sepa. Demokratična stranka je danes dala v javnost javen ugovor predsedniku Hooverju in njegovi upravi, ker se niti Hoover niti njegova uprava ne zmenita radi brezposelnosti, ki vlada sedaj v Zedinjenih državah. Dočim je v zvezni blagajni bil prebitek nad \$100,000,000 ob koncu fiskalne leta, pa je Hoover povzročil, da se je dovolilo \$26,000,000 manj za javna dela kot leto prej, ko še ni bilo tolikšne brezposelnosti. Manjšinski kongresni odbor demokratske stranke naznanja, da se Hooverjeva administracija sploh ne briga za brezposelnost, ker je Hoover potem svojih svetovalec poučen, da brezposelnost ne igra nobene vloge v Ameriki. Hooverju je silno neljubo, ako se omenja brezposelnost, ker je mnenja, da bi to škodovalo stranki, ki bi bila radi tega pri prihodnjih volitvah poražena. Zvezna vlada pa bi lahko naredila mnogo, da odpravi ali olajša brezposelnost, ker ima dovolj denarja na razpolago, toda denar je bolj namenjen prijateljem administracije kot pa v resnici potrebnim.

"Root beer"

Mrs. Blanche French, 34 let stara, 2109 W. 42nd St., je poklicala večeraj svojo 10 letno hčerko Myrtle v kuhinjo in ji ponudila kozarec root beera. Tudi sama je pila, nakar sta obe nevarno zboleli. Policija trdi, da je mati dala strup v root beer, ker je hotela umreti radi slabega zdravja in ker mož že več mesecev ni delal.

*Zaštrajkali so poštni zrakovci na Nizozemskem. Zahtevajo večje plače.

**Nova knjiga o pokojnem
predsedniku Hardingu in
ljubavnih razmerah**

Washington, 1. sept. Znana ameriška pisateljica May Dixon Thacker, je pravkar priobčila v javnosti novo knjigo o pokojnem predsedniku Warren Hardingu. Knjigi je naslov: "The Strange Death of President Harding." V tej knjigi pripoveduje pisateljica, kaj ji je omenil in povedal Gaston B. Means, bivši zaupni zastopnik justičnega departamenta ameriške vlade, ki je moral tri leta presedeti v zveznih zaporih glede škandalov, ki so se pripetili ob času, ko je bil Harding predsednik. Pisateljica pripoveduje, da ji je Means, ki je bil v ozkih stikih s predsednikom Hardingom, sporočil, da je pravzaprav Mrs. Harding bila vladarica Bele hiše in ameriške vlade, ko je bil Harding predsednik. Ona je hotela vse vladati in je vodila politiko tako, da bi bil Harding izvoljen za nadaljna štiri leta. Pred ponovno izvolitvijo je hotela s svojim soprogom, predsednikom Hardingom nastopiti potovanje po Evropi z željo, da bi se ji klanjali evropski kralji in kraljice. Predsednik Harding je bil, kot pripoveduje Means, velik špekulant na borzi ter je zapravil vse svoje premoženje. Žena njegova je nalašč trpela, da je Harding špekuliral, ker je s tem hotela odvrniti njegovo pozornost od vlade. Poleg tega je bil zloben duh, ki je upljal na Hardinga, njegov justični tajnik Daugherty. Slednjemu je bilo znano marsikatero ljubimsko razmerje predsednika Hardinga, in je s tem znanjem mnogo upljal na njega, ker se je Harding sicer bal, da ne obelodanijo njegovih škandalov. Na ta način je prišlo do ogromnih petrolejnih škandalov, ki so znani pod imenom "Teapot Dome." Harding je dovolil vse sleparije in goljufije, samo da njegovi škandal ne bi prišli na dan. Harding je bil do ušes zaljubljen v neko Nan Britton, hčerko svojega mladega prijatelja, katere stari oče bi lahko bil. Z njo je imel hčerko. Medtem pa je Mrs. Harding sama imela več ljubzenskih spletk, in bivši tajni detektiv justičnega departamenta, Means, ki je dobro znal za vse to, je moral trpeti za svoje znanje več let v ječi. Nadalje pravi Means v tej knjigi, da je pravzaprav Mrs. Harding povzročila smrt svojega soproga, ko se je slednji nahajal na potovanju proti Alaski. Ni mu dovolila privatnega tajnika, pač pa mu je sama stregla in vršila njegovo korespondenco. Harding je baje zbolel, potem ko je povzlel neko ribo. Toda nihče izmed gostov na parniku ni bil tedaj bolan. Harding je dobil od svoje žene po kosilu zdravilo. Mrs. Harding je bila sama pri njem. Means pripoveduje, da mu je Mrs. Harding po povratku v Washington povedala, da je dala svojemu možu strup, na posledicah katerega je umrl, ker se je bala, da se bo proti Hardingu začela javna obravnava radi strašnih sleparij, ki so se tedaj vršile. Omenjena knjiga je vzbudila silno zanimanje po vsej Ameriki.

Zopet med nami

Iz stare domovine sta se vrnila po 3 mesečni odsotnosti Mr. in Mrs. Jim Šepic. Pravita, da je lepo doma, a tukaj, v novi domovini, je pa še lepše. Pozdravljena zopet med nami!

**Po Balkanu zopet vre. Jugoslavija nastopa proti
Ogrski in Bolgarski**

Belgrad, 1. septembra. — Upljiven časopis "Novosti" pri naša iz Bleda članek, ki ne pomenja nič kaj dobrega glede splošnega mira. Na Bledu se ta čas mudi jugoslovanski kralj Aleksander s svojo družino, z dvorom in ministri. Članek se peča z vprašanjem Habsburžanov in z macedonskim komitejem. V članku se grozi z vojno na slučaju, da se ta vprašanja ne rešijo na način, ki bi zadovoljil Jugoslavijo. Časopis "Novosti," ki so nekako polurađen list belgrajske vlade, zatrjuje, da je zopetna upeljava Habsburžanov na Ogrskem flagrantna kršitev mirovne pogodbe. Jugoslavija pod nobenim pogojem ne more trpeti, da bi Habsburžani prišli na ogrski prestol. Jugoslavija bi takoj, ko postane ta ali oni Habsburžan ogrski kralj, prišla za orožje. In v tem slučaju bi pomagale Jugoslaviji njene zaveznice, Češka, Rumunska, Grška in Poljska. Tudi napram bolgarski vladi izjavlja časopis, da mora energično stopiti na prste macedonskemu komiteju, ker sicer bo Jugoslavija z orožjem izvojevala mir na meji.

Governer države Michigan bi bil odpeljan?

Detroit, Mich., 1. sept. Governer države Michigan, milijonar Fred W. Green, bi moral biti odpeljan in bi zahtevali za njegov odkup ogromno odškodnino. Štirje kaznenci v državnih zaporih so pripovedovali, da je bil narejen načrt, da sledi avtomobilu governerja pet drugih avtomobilov, polnih gangsterjev. Njegovo spremstvo so hoteli postreliti, governerja bi pa zvezali in odpeljali v gozdove, ter bi zahtevali \$100,000 odškodnine, predno bi ga spustili. Mnogi ljudje pa trdijo, da vsa stvar diši po politiki, ker je governer zopet kandidat za svoj urad, in bi se z enakimi pripovedkami rad priljubil pri volivcih.

Policist strelja

Preteklo nedeljo zvečer je bil poslan policist Fred Long na W. 3d St. in Stone's Levee, kjer je bilo pred par dnevi zagrtih nekaj bomb v gotova poslopja. Ko je ponoči pletal v okolici, je videl nek avtomobil, ki je vozil semintja. Približal se je avtomobilu in zahteval od voznika, da ustavi. Slednji je skočil iz avtomobila in se približal policistu z nožem, hoteč ga napasti. Lang je pa potegnil revolver in začel streljati. Zadel je dobro in ubil napadalca, katerega ime in poklic do danes jutraj še niso mogli dognati.

Sodnik Sullivan umrl

V soboto ponoči je umrl na parniku Octorara, ki vozi med Duluthom in Clevelandom, poznani sodnik apelatne sodnije, John J. Sullivan. Sodnik Sullivan je bil poznan mnogim našim Slovincem, ki so ga imeli za svojega odvetnika leta nazaj, ko še ni bil sodnik. Bil je eden najbolj odličnih juristov v Ameriki.

11 ubitih

Tekom nedelje in pondeljka je bilo v državi Ohio ubitih 11 oseb v raznih avto nesrečah in nad 200 ranjenih. Avtomobilski promet je bil nenavadno velik in živahen.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ...\$3.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
5117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0623.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 205. Tue. Sept. 2nd, 1930.

Ali prihaja nova vojna.

Neki angleški govornik na Williamstown zavodu za politiko se je te dni izjavil, da se svet prav lahko in sigurno pripravi za novo svetovno vojno, ki bo izbruhnila med letom 1935 in 1940.

Kdor pozna svetovne razmere in ima vsaj nekoliko inteligentnega razuma ter vpogled v svetovne razmere, ta se izjavi dotičnega angleškega znanstvenika nikakor ne bo čudil, pač pa mu mora nehoti pritrditi.

Odkar so zavezniki sklenili mir v letu 1919 z Nemci, in sicer, ki je bil v mnogih zadevah nepravilčen in ni odgovarjal narodnostnim mejam in pojmovanju, odtodaj je bilo vedno jasno, da se bodo podjarmljeni in kaznovani narodi dvignili ter se masčevali za resnične in namišljene krivice, ki so jih dobili od svetovne vojne.

Profesor Delisle Burns, znameniti angleški znanstvenik, ki prerokuje novo svetovno vojno, ima lahko prav ali ne prav glede letnice, kdaj bo zbruhnila nova svetovna vojna. Za par let semalitja se ne gleda, toda absolutno gotovo je, da so sile na delu, ki pripravljajo novo svetovno vojno, ki pride prav gotovo.

In kakšen je danes v resnici položaj, ki vzbuja vojno strast in povzroča, da se delajo ogromne priprave za vojno? Razni narodi po sklenjenem miru niso dobili svojih naravnih in zgodovinskih mej, in to rodi masčevalne misli, ki zbruhnejo ob gotovem času na dan z vso silo.

Ena država za drugo išče medsebojnega zavezništva, delajo se tajne pogodbe, na skrivaj se stavijo trdnjave, pripravljajo se orožje, nikjer niso do danes znižali število vojakov, da večina držav danes, v mirnem času, ima številnejše armade, kot so jih imele pred zadnjo svetovno vojno.

Vse to seveda nikakor ne ustvarja ugodnega položaja, mirovne težnje, sporazuma med narodi, pač pa cilja vse za tem, da nastaja mržnja in jeza med narodi, ki se vedno bolj odtušujejo eden od drugega. Mnogo ste čitali o napetem razmerju med Italijo in Francijo, in ker želita obe državi dominirati na Sredozemskem morju in imeti v južni Evropi prvo besedo, to tekmovalstvo seveda ne more ostati brez posledic, in pride slejaj prej do preloma.

Mala antanta je v Evropi velikega pomena, in od nje je dosti odvisen mir ali vojna. Francija je prijateljica Male antante, ki bi v slučaju potrebe gotovo prišla Franciji na pomoč, zlasti nekatere države, ki so tajno obvezane za vojaško pomoč. In le če ima Francija trdno zaslombo v Mali antanti, je Franciji mogoče obdržati kontrolo nad Nemčijo in Avstrijo, katero je Francija dobila po sklenjenem miru.

Toda dokler bo Francija čutila količiki moči, ne bo nikdar dovolila, da se ena sama točka mirovne pogodbe razveljavi. Zato pa Francija skuša ohraniti ozke prijateljske stike z Malo antanto, ker dobro ve, da bo Nemčija postala nekega dne zopet močna, ker ima dovolj sile v sebi, da se povzpne na prejšnji položaj.

Na zunaj seveda vsakdo manifestira o miru in želi razoroženja, v resnici je pa Evropa en sam velik oborožen tabor. Zakaj bi se zastoj oboroževali, to ne gre nikomur v glavo, pač pa ima to oboroževanje gotov pomen in namen.

Kljub Ligi Narodov, kljub raznim razoroževalnim konferencam je prav gotovo, da so narodi, ki so leta 1918 porazili Nemčijo in narodi, ki so imeli profit od miru, pripravljani na novo vojno. Vojno orožje se medtem izpopolnjuje, nova, silnejša sredstva se rabijo, in vse kaže, da nismo več daleč pred novo vojno, kajti pravega sporazuma in prave zadovoljnosti med narodi nikakor ni.

D O P I S I

Collinwood, O.—Ko ste priobčili zadnjič dopis poročevalca o slabem finančnem in zdravstvenem stanju Mrs. Mary Glavan, ste zadeli na plemenita slovenska srca. Ko so odpeljali dobro mamico v bolnico, ni bilo v hiši niti centa. Otroci in soprogi so imeli utis, kot bi odnesli vse iz hiše. Zatem pa so prišli dobri ljudje, zlasti ženske, ki spoštujejo in ljubijo svojo podpredsednico, da so tolažile otroke in jim brisale solze. Nanesle so jim jedil in obleke ter nekaj denarja, in ko so videli otroci, da niso še popolnoma pozabljene, so se potolažili in hvaležno gledali obiskovalce.

Seđaj je Mrs. Glavan doma. Ker je bila operacija nevarna, bo morala ostati v postelji še dolgo časa. In vendar, kako lepo se je nasmejala, ko sem jo obiskal. Oh, kako je hvaležna vsem tistim, ki so jo obdarili in tolažili. Nad 120 obiskovalcev je bilo pri nji v bolnici in mnogo

prejela od blage gospe Bare Kramar iz daljne Californije. Vidite, Mrs. Glavan, kadar je velika sila, je božja roka najbolj mila. Delali ste veliko za narod in skoro zastoj, sedaj ste pa prepričana, da je to narod, za katerega se lahko žrtvujemo.

Naš narod je plemenit in usmiljen. Mrs. Glavan pa že dela načrte, kako bo šla zopet na delo za S.Z.Z. Ta čas naj se pa tudi "liza" malo odpočije. Bog Vas živi!

Poročevalec.

Vesti iz domovine

Logar ustrelili dva mladenč.

600 letnico kočevske naselbine so v nedeljo praznovali tudi prebivalci vasi v kočevskih hribovih Komolca in Tople rebri. Proti večeru so zažgali na gričih kresove. Ko so kresovi dogoreli, se je vsa skupina fantov, okrog 20, napotila vasovat h hčerki Auerspergovoga logarja Andreja Krakerja, ki je sicer že poročena, a živi njen mož v Kanadi. Stari Kraker, star okrog 50 let, je že dlje časa nejevoljen motril, da so fantje skoro vsak večer prihajali pred hišo in klicali njegovo hčerko. Tokrat ga je nastop fantov pred hišo tako ogorčil, da je ves srdit pograbil lovsko puško, nabito s šibranji, pomeril skozi okno na cesto in ustrelil. Takoj na strel se je na cesti začul krik, beg in hropenje. Fantje so se razbežali, edina dva pa, ki sta ostala na mestu in sta se v krvi valjala po tleh, sta bila 20 letni Josip Schmidt, sin posestnika v Komolcu, in 24 letni Fran Konig, sin posestnika v Topli rebri št. 31. Schmidt je po kratkem hropenju izdihnil. Koniga pa so v ponedeljek pripeljali v novomeško bolnico s prestreljenimi pljuči, ranjeno glavo in roko. Njegovo stanje je skrajno kritično. Orožništvo je uvelo najstrožjo preiskavo.

Nagla smrt grofice pri igri. V Šiofoku pri Osijeku je v soboto nenadoma umrla žena grofa Aladarja Jankovića, ki ima v Slavoniji velika posestva. Igrala je s kartami, pri čemer je zaradi nelepe igre svoje ga soigralca tako razburila, da jo je zadela kap. Policija je v zadevi uvedla preiskavo.

S skednja je padel. Hlapec Martin Furer, ki je služil na neki kmetiji v Pletirjih, je šel ponoči spat v skedenj. V temi je taval sem in tja in po nesreči padel štiri metre globoko ter obležal nezavesten z razbito lobanjo. V brezupnem stanju so nesrečneža odpeljali v novomeško bolnico.

Nenadna smrt vzornega moža. Skočjan pri Turjaku: V nedeljo, 10. avgusta se je bliskovito razširila vest, da je nenadoma umrl, zadet od srčne kapi, Anton Kofler, železniški upokojenec. Ob 9. je bil še pri svetli maši popolnoma zdrav. Potem se je prav vesel pogovarjal z ljudmi. Popoldne je šla njegova žena v bližnjo vas. Ko je prišla domov je mož sedel v veži mrtev. Star je bil 56 let.

Rakek. Izšla je naredba ministrstva za šume in rude, da se bodo vse kraške goličave pogozdile brezplačno, na državne stroške. Seveda pridejo v poštev najprej parcele, ki so občinska last, nato pa tudi privatne in kar hitro naj se oglasi v občinski pisarni, kdor ima kak kos zemlje, ki je primeren za pogozditev ali, če ima gozd, ki je preveč izsekane. Javiti mora številko parcele in koliko ta meri. O tem se mora takoj poročati na okrajno načelstvo. Nehote se človek spomni pri tej nad vse hvalevredni odredbi, kako neracionalno so izsekavali naše gozdove v letih po vojni. Za časa italijanske okupacije so padali pod sekiro kar celi gozdovi, pa tudi potem ni bilo dosti bolje; le malokdo se je brigal za pogozdovanje izsekanih predelov. Če bi šlo tako naprej, ne vem, kako bi bilo kaj z lesno kupčijo pri nas čez par desetletij.

Za jugoslovansko sveže sadje kaže sedaj največ zanimanja Poljska; doslej je odšlo na Po-

ljsko nad 90 vagonov raznih vrst sadja. Zagreb šteje 170,000 prebivalcev, s predkraj pa celo 190 tisoč. Tako pravi zadnje uradno poročilo.

Sporazum med Jugoslavijo in Romunijo je bil te dni podpisan. Stopi v veljavo meseca septembra. Sporazum ureja gospodarska vprašanja med obema državama. Bolj natančno o vsej zadevi časopisi za enkrat še ne poročajo.

Plitviška jezera nameravajo urediti. V ta namen je potreben kredit 100 milijonov dinarjev. V ministruju je tozadevni načrt že gotov.

Tele z dvema glavama. Na posestvu gospe Kindlove v banjaški okolici je te dni krava povrgla tele z dvema glavama. Teletu sta zrasla oba vrata, glavi pa sta normalno razviti. Ker krava seveda ne more hraniti dvočlana teleta, je ga Kindlova kupila "sesalko," s katero skuša hraniti ta čudež na umeten način.

Čez mejo. Kljub demantjem italijanske vlade in konzulatov je vendarle res, da prihajajo iz Italije domačini v čezdela večjih množinah čez mejo. Zlasti iz Primorske jih je zadnje dni prišlo precej, večinoma Slovencev, ki pripovedujejo o silni krizi onstran meja in o neznošenem življenju malih ljudi, ki tamkaj nimajo ne zaslužka ne kruha. Prihajajo semkaj in primejo koj prvi dan za delo: za lopato, kramp, rovnico, samokolnico, kar jim prilika nudi. Da si le zaslužijo vsakdanji kruh, so zadovoljni. Več o tem dejstvu bi mogli izpričati razni zidarski in stavbni podjetniki v Ljubljani in okolici, ki te pribegle ljudi zaposlujejo.

Harakiri radi koščka kruha. Kmalu bi v hiši Torok Pavla, domačega Sovjakovega, posestnika iz Kančevce, nastala nesreča, ki bi stala njegovo pastorko in sinah Julijo življenje. Komaj so zjutraj vstali, je že šla sinaha obleko praat na bližnjo mlako. Ko je bila s tem gotova, se je vrnila in hotela v hlev, da bi podojila. Preden pa je šla, je še odrezala košček kruha, ki ga je hotela dati teletu. Tele je namreč tako navadila na kruh, da mu ga je morala ob vsaki dojitvi dajati, sicer je bil nemiren. Staršem seveda ni bilo po volji, da bi se tele gostilo s kruhom, ki ga imajo še za sebo premalo. Zato se je mati, ko je opazila, da je hčerka odrezala kruh, začela kregati, češ, da še to malo kruha, kar ga imajo, znositi teletu, čeprav vidi, da bodo sami težko izhajali vso zimo z njim. Beseda je dala besedo, mati in hči sta vedno bolj kričali, dokler ni končno hči prekičala mater s "To imaš!" in zasačila nož, ki ga je imela v roki—sebi v trebuh. Nato je šla ven in po lestvi na hlev, da bi prinesla seno. Preden pa je prišla na vrh lestve, je opazila da močno krvavi in da so ji črevesa izstopila. Morala je v posteljo. Takoj so poklicali zdravnika, ki ji je nudil prvo pomoč in odredil takojšnji prevoz ranjenke v bolnišnico v Mursko Soboto.

Tako je bil vzrok nesreče košček kruha, vendar pa se šlišijo govorice, ki trde, da je sinah tiral k obupnem dejanju povsem drugega vzroka. Že dolgo je telo v njej, samo ugodnega vetra je bilo treba, da se je razgorelo v silni plamen obupa, ki se mu ni mogla ustaviti. Mož ji je odšel v Ameriko, odkoder sploh ničesar ne piše, čeprav ima do-

Od Soče do Jadrana

Toča je hudo oklestila števerjan, Oslavje, del Furlanije in Vipavsko dolino, kjer je zlasti grdo gospodarila po dornberških gričih ter uničila polovico poljskih pridelkov, zlasti grozdje in turšico od Batuj do Lokavca. — V grad Miram se naseli družina apuljskega vojvode. — Iz Julijske krajine se je letos odpeljalo v Lurd 40 bolnikov, ki so zaman poskusili že vsa naravna zdravila. — V vinogradu je zadel ob granato 30 letni Josip Janežič na Oslavju nad Gorico. Granata se je razletela in Primozič je poškodbam podlegel. — V Ajdovščini so spremili k zadnjemu počitku 65 letno Uršulo Pilon. — V Sp. Idriji so pokopali Janeza Kavčiča iz Čekovnika. — V Vojskem je umrla Marija Felcova. — V Zagor-

ju pri št. Petru na Krasu sta pokopali 82 letnega Ivana Seražina. — V Tolminu je odšla na drugi svet Ivanka Krajnik, roj. Uršič. — Hiša je pogorela posestniku Francu Pirihu v Lokovcu. — Istotam je umrla mati 9 otrok Ana Podgornik. — V Prapetnem sta umrli Marija Poljak in Jera Vogrič. — V nedeljo 28. septembra bodo po vsej Italiji praznovali dan grozdja, ki ima za cilj, da se povzije čim več svežega grozdja in se tako nekoliko omili vinska kriza.

ZVER IN ČLOVEK

Lastnik velikega cirkusa Sar-rasani, dr. Hans Stosch-Sarrasani, je pravkar objavil članek v katerem opisuje svoje bogate izkušnje z divjimi zvermi. Med drugim piše:

Že več nego trideset let opazujem zveri in na podlagi svojih izkušenj bi dal prav raziskovalcem, ki so mnenja, da izvira tisti značilni strah pred človekom, ki ga kažejo posebno velike roparice, iz posebnega ustroja živalskega očesa. V tem očesu se zrcali sloki, pokonci hodeči človek posebno grozljivo in predstavlja zato tudi jako negotov cilj za naskok. Otrok in pritlikavih ljudi se zveri ne boje, in ravno tako ne sedečega ali ležečega človeka. Tudi odraslega človeka se zver boji samo toliko časa, dokler ga ni kdaj premagala in se te zmage nad njim tudi zavedla. Če zver svojega učitelja tudi smrtnonevarno rani, a jo on v zadnjem trenutku vendar le obvlada, tako da se pred njim umakne, potem se zver svoje zmage ne zave in ostane tudi vnaprej sposobna za dresuro in predvajanje. Če je pa zver svojega učitelja enkrat podrila na tla, ne da bi se več dvignil, ali ga zapodila v beg, potem je konec njenega strahu pred njim, zavedla se je svoje moči. V njej se z vso silo oglasi "ljudožrski nagon" in za krotilec velja pravilo, da se taka žival od uka in predstav izloči.

Med več razvitim živalim je le malo takih, ki bi bile človeku izrazito sovražne. Tu bi na prvem mestu imenoval južnoameriškega jaguarja. Pa tudi črni panter velja kot na splošno neukrotljiv, dočim postanejo njegovi krvavo-lisati sorodniki, če se z njimi prijazno ravna, zelo hitro zaupljivi in izredno zanesljivi in vdani prijatelji. Taka prijateljstva se običajno razbijajo šele takrat, če se z leti spolno življenje živali korenito izpremeni, to je, ko pridejo v tako imenovana "nevarna leta." Prepričan pa sem, da se dasta ukrotiti tudi jaguar in črni panter, le da imata ti dve živali neke svoje posebnosti, ki jih človek še ne pozna in zato z njima ne zna prav ravhati.

Zagoneta za človeka je še vedno slonova "duša." Njegova inteligenca se vsekakor pretirava in vera vanjo izvira pač odtod, ker zna tako vsestransko uporabiti svoj trobec. Slon se zelo težko uči, toda kar je enkrat prav dojel, tega ne pozabi jo smrti. Tudi je zelo častihlepen in voljan pri učenju; trudi se na vso moč, da bi svo-

ma otroka. Baje se je tamkaj drugič poročil.

Cerknico. Pokopali smo uglednega posestnika g. Andreja Drenika (po domače Bočkovega). Odkar ga je zadel mrtvoud, je bil skoraj dva tedna v nezvesti.

jega učitelja razumel.

Kar se da ljubeč zgled takega častihlepa sem doživel pri enem svojih slonov. Žival se je pravkar učila stati samo na zadnjih odnosno samo na prednjih nogah. V učni dobi, ki je trajala precej mesecev, sem slona opetovano zasačil, kako je sam zase v hlevu izvajal te vežbe. Ni moglo biti govora o tem, da bi bil tako vadal iz strahu pred menoj ali v nadi na nagrado; kajti kakor rečeno, je delal te vaje, ko je bil sam in neopazovan, najraje takrat, ko mu je bilo dolgčas.—Sicer sem pa imel s samici zelo slabe izkušnje. V dobi parenja, ki je zelo dolga, so samci zelo nevarni in bi bil enkrat skoraj postal žrtev takega slona. Poslej imam v svojem hlevu samo še samice, ki pa v "nevarnih letih" tudi postanejo hudobne.

Tiger je po svoji naravi pridoben domači mački, dočim je lev, kakor kaže že njegov obraz, precej samsvoj pajdaš. Tigrovo prijateljstvo je znatno laže pridobiti nego levovo, toda tiger je zelo vročerkne narave. Hitro je pripravljen za napad, vendar pa večinoma ne kani kaj veledramatičnega in njegova hitra jeza se ob tem, ko nevoljno zarjave in enkrat po tigrovsko zamahne s šapo, že izkadi; njegov udarec s šapo zna učitelj, če je primerno pozoren, vselej prestopiti. Žilave volje za uničevalen napad tiger prav za prav ne pozna.

Za časa parenja sta tiger in jaguar krotka proti človeku. Ravno nasprotno je lev v tem času izredno razdražljiv in nevaren. Lev samec je precej lev gospod, ki sta mu udobnost in mir nad vse drugo. Svoje delo opravlja z nekako resignacijo. To je kremenit možakar, ki vse, kar mu ne ugaja, nekako požre; toda če je pa mera enkrat le prepolna in ga potprežljivost mine, potem njegov bes ne pozna meja. V tem stanju ravna zelo smotno in je v takih trenutkih kot sovražnik strašen. Učitelj, ki vzgaja leva, mora zato posebno paziti, da od svojih gojencev ne zahteva preveč, da ne postanejo čemerni in zlovoljni. Zato se uporabljajo veliki levji samci večinoma le kot sijajna štafaža, ne da bi izvajali kake posebne umetniške uloge. Izredno se mu prilagaja, in čisto gotovo je dovolj nečimern in samoljuben, da učinek svojega nastopa do neke meja tudi spozna.

Medved je nevaren drug in je popolnoma napačno verjeti, da je priprost in dobrodušen. Doslej se še nobenemu človeku ni posrečilo, da bi res prodir v njegovo "dušo," zato ga imamo za hinaveca in potuhnjena. Čisto iznenada, sredi igre ali celo ljubkovanja te brez vidnega vzroka napade. In tak medved

(Dolje na 3. strani).

Če verjamete, al' pa ne...

Tale je priletela iz Collinwooda od mojega dobrega prijatelja M. R. Njegovega polnega imena ne bom izdal, povem le toliko, da stanuje na Holmes Ave. in da je fejsť fant. Evo je:

Živela sta gostilničar in njegova žena, ali po naše: boljša polovica. Ker je bila prilika in skušnjava huda, se ga je mož večkrat nalezal in natreskal, da je mačko vikal, če sta se srečala. In kadar je bil mož v takem stanju, oziroma v položaju, ga je žena klečat in mu je nabrala grehe in vse grehe moževce rodbine do devetega kolena nazaj. Mož je bil, kot smo vsi v takem slučaju, pohleven in ni tolkel ob mizo, še celo stola ni metal ob vrata, ampak je imel vedno navado, da je lepo in mirno čakal, da se je izsula vsa ploha, potem pa je mirno rekel s povdarkom in razločno: "Pogin' baba!" in odšel iz sobe.

V kleti sta imela zakonca lepo papigo, ki je bila brihtna in odprte glave, in vselej vlekla na uho te dramatične prizore, čemur se ni čuditi, če povemo da je bila papiga ženske sorte in spola. In ker je imela žena hud jezik in je zdrdrala tiste litanije svojemu možu po 60 milj na uro, ni imela papiga prilike, da bi vjela kakšno pravdansko besedo, pač pa sta ji ostali v spominu dve besedi, ki jih je izgovoril mož počasi in z povdarkom: pogin' baba! In te besede je kmalu začela ponavljati na pamet in naglas, v veliko veselje gostom in gostilničarju, pa v veliko jezo matere oštrke, ki je vedno zbežala iz sobe, ko je začela papiga kričati kadar je bilo največ ljudi v gostilni: "Pogin' baba! Pogin' baba!" Mati krčmarica je kovala hude naklepe in si je obljubila, da bo ob prvi priliki naredila iz papige rižot, kar bi bilo v veliko škodo lepemu tiču.

Vendar se ni mogla prav odločiti za to strašno masčevanje, posebno ker ji je nekega dne soseda rekla, da ve, kako bi papagaja odvadila govoriti tiste besede, ki niso v čast ne materi krčmarici in ne v ponos nežnemu spolu ženskemu. Pa je soseda zaupala krčmarici, da ima gospod župnik papagaja, ki govori samo lepe in krščanske besede, kot: usmili se nas, prosim za nas itd. Pa da naj bi šla k gospodu župniku, da ji posodi papagaja, ki naj bi ga dala krčmarica k domači papigi. In gotovo bo župnikov papagaj toliko upljal na njeno papigo, da se bo odvadila tistih grdih besed, ki niso prida in nikomur v korist.

In krčmarica posluša modre besede in gre k gospodu župniku in mu razloži stvar. Župnik je rad posodil papigo, ker se tudi njemu ni zdelo lepo, da bi takle tič, kot je papagaj, rabil take pohujšljive besede. Krčmarica nese župnikovo papigo domov in jo zapre v kletko k domači papigi, potem pa gre po opravih, obe papigi pa naj se pogovorita med seboj, kakor vesta in znata.

V tem pa pride večja družba gostov in gostilničarja je morala v sobo, da jim postreže. Komaj pa stopi v sobo, ko zakriči domača papiga: "Pogin' baba!" župnikova papiga pa, ki se je hotela postaviti da nekaj ve, pristavi z modrim glasom: "Gospod, usliši nas!"

Sem bral, da je prišlo mnogo srn in srnjakov iz Pennsylvanije k nam v Ohio, ker jih je pregnala od tam suša. Naj le pridejo, saj jim ne bomo branili, ampak kadar bodo začeli hoditi pa od tam ljudje radi "suše," takrat jim bo pa treba povedati, da ga še sami nimamo zase zadosti.

1930	SEP.	1930
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

SEPTEMBER

- 7.—Društvo Ribnica št. 12 S. D. Z. priredi vrtno veselico ali piknik na špelkovi farmi.
- 7.—Društvo Abrašević ima piknik na Močilnikarjevi farmi.
- 7.—Plesna veselica Kluba društev S. D. D. v Slov. Del. Dvorani.
- 13.—Društvo George Washington št. 180 JSKJ priredi ples v Grdinovi dvorani.
- 14.—Društvo Danica št. 11 S. D. Z. ima razvite zastave popodne v S. N. D.; zvečer ples.
- 20.—Pep Seekers, ples v Grdinovi dvorani.
- 20.—Društvo Svobodomiselnice Slovenke št. 2 SDZ, proslava 20-letnega obstoja; banket v spodnji dvorani in velik Pirate ples v avditoriju S. N. Doma.
- 21.—S. Banovec, koncert v avditoriju S. N. Doma.
- 21.—Proslava razvite zastave društva Na Jutrovem št. 477 SNPJ, v Slov. Del. Dvorani na Prince Ave.
- 21.—Iota Sorority, hrvatska dekleško društvo, priredi ples v Grdinovi dvorani.
- 21.—Kulturna društva Slovenskega Doma na Holmes Ave. priredijo banket.
- 27.—Društvo Spartans št. 198 SSPZ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 28.—Društvo Mir št. 142 SNPJ priredi zabavni večer.
- 28.—Društvo Marije Magdalene št. 162 KSKJ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 28.—The Iota Club, hrvatski klub, ples v Grdinovi dvorani.
- 28.—Društvo Blejsko Jezero št. 27 SDZ priredi vinski trgat v spodnji dvorani S. D. Doma na Waterloo Rd.
- 28.—Oltarno društvo sv. Kristine, vinska trgat v šolski dvorani, Euclid, O.
- di jo vodstvo Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

OKTOBER

- 4.—Društvo Comrades št. 566 SNPJ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 5.—Društvo Loyalites št. 590 SNPJ priredi plesno veselico v spodnji dvorani.
- 5.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ, proslava 20-letnice obstanka v avditoriju in banket v spodnji dvorani S. N. Doma ter ples.
- 11.—Društvo Eastern Star št. 51 SDZ priredi plesno veselico v spodnji dvorani.
- 11.—Veselica S. D. Dvorane v Newburgu v S. D. Dvorani na Prince Ave.
- 11.—Društvo Loška Dolina, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 12.—Altarno društvo Marije Vnebovzete priredi zabavni večer.
- 12.—Društvo Abrašević, predstava v avditoriju S. N. Doma.
- 12.—American Croatian Pioneers No. 663 ples v Grdinovi dvorani.
- 16.—Progressive Accordion Club (V. Turk), ples v avditoriju S. N. Doma.
- 18.—? ? ? ples v Grdinovi dvorani.
- 18.—Društvo George Washington št. 180 JSKJ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 19.—Društvo Adria priredi igro.
- 19.—Slovenski Sokol, telovadba in po telovadbi ples v avditoriju in spodnji dvorani S. N. Doma.
- 25.—Društvo Progressives priredi vinsko trgat v prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.
- 25.—Clevelandka federacija S. N. P. J., ples v spodnji

dvorani S. N. Doma.

- 26.—Društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.
- 26.—Slovenska Ženska Zveza št. 32 priredi igro "Pri kapelici" v šolskih prostorih sv. Kristine, Euclid, O.
- 26.—Podružnica št. 10 Slovenske Ženske Zveze priredi zabavni večer v Slovenskem Domu na Holmes Ave.
- 26.—Hrvatski Gospodinjski Klub priredi igro in ples v Grdinovi dvorani.
- 31.—Društvo Lunder-Adam, maškeračni ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

NOVEMBER

- 1.—Društvo Napredne Slovenke št. 137 SNPJ priredi banket ob priliki 20-letnice društvenega obstanka v S. N. Domu.
- 2.—Društvo Triglav, predstava v avditoriju S. N. Doma.
- 2.—Ženski odsek Euclid Rifle and Hunting Club priredi banket.
- 8.—Društvo Carniola Tent št. 1288 TM, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 9.—Društvo Blaue Donau, koncert v avditoriju in po koncertu ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 9.—Društvo Zavedni Sosedje št. 158 SNPJ, ples v Slov. Dr. Domu, Euclid, O.
- 15.—Playfellows' Club, ples v avditoriju S. N. Doma.
- 15.—Slovenska Ženska Zveza, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 15.—Društvo Vipavski Raj št. 312 SNPJ priredi zabavni večer.
- 16.—Proslava dvajsetletnice društva Slovenec, št. 1 S. D. Z., v obeh dvoranah S. N. Doma na St. Clair Ave.
- 20.—Društvo št. 14 S. D. Z. priredi ples v Slov. Dr. Domu, Euclid, O.
- 22.—Cleveland Broadcasters No. 42 maškeračni ples v Grdinovi dvorani.
- 22.—Shaker Club, ples v avditoriju S. N. Doma.
- 22.—Društvo Jutranja Zvezda št. 137 JSKJ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 22.—Ženski odsek Slovenskega Doma na Holmes Ave. priredi zabavni večer.
- 23.—Društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.
- 23.—Društvo Cleveland Broadcasters št. 42 ZSZ priredi maškeračno veselico v Grdinovi dvorani.
- 26.—Društvo Comrades št. 566 SNPJ, ples v avditoriju S. N. Doma.
- 26.—Društvo Slovenski Dom št. 6 SDZ, ples v Slov. Dr. Domu, Euclid, O.
- 26.—Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ, ples v Slovenskem Domu na Holmes Ave.
- 27.—Pevski zbor Zarja, opera v avditoriju S. N. Doma.
- 29.—Društvo France Prešeren št. 17 SDZ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 30.—Društvo Kras št. 8 SDZ priredi zabavni večer.
- 30.—Društvo Spartans št. 198 SSPZ, predstava (show) v avditoriju S. N. Doma.

DECEMBER

- 6.—Društvo Progressives priredi veselico v prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.
- 6.—Društvo Vodnikov Venec št. 147 SNPJ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 7.—Slovenska Narodna Čitalnica, koncert v avditoriju in po koncertu ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 13.—Društvo Pioneers št. 663 HBZ, ples v spodnji dvorani S.

RADIO PROGRAMI

Za sredo, 3. septembra
WTAM

- 6:30: Sign on.
- 7:00: Sun Up.
- 7:15: Spank Baker—Charles W. Hamp.
- 8:15: Morning Melodies (NBC).
- 9:00: National Home Hour (NBC).
- 9:30: Patty Jean's Chat.
- 9:45: WTAM Physical Culture Hour.
- 10:00: Blue Streets (NBC).
- 10:15: Radio Household Institute (NBC).
- 10:30: Annabelle Jackson, pianist.
- 10:45: Charles W. Reed, baritone.
- 11:00: Jolly Four.
- 11:30: Morning Madrigals.
- 12:15: Madeline Sirene, contralto.
- 12:40: Pat and Alice.
- 1:00: Tal Henry's New China Orchestra.
- 1:30: Noonday Melodies.
- 1:45: Pinet.
- 2:15: Gene Carr, baritone.
- 2:30: Evening Stars (NBC).
- 3:00: Gondollers.
- 3:15: Ray Sherman (NBC).
- 4:00: Lady Next Door (NBC).
- 4:30: Tea Timers (NBC).
- 4:45: Madeline Sirene, contralto.
- 5:00: Blue Room Orchestra (NBC).
- 5:15: Meditation.
- 5:30: Organ Processional Hour.
- 6:15: Virginia Renter, harpist.
- 6:25: Davey Tree Talk.
- 6:30: Baseball Scores.
- 6:30: Twilight Voices (NBC).
- 6:45: Naima Jackson, pianist.
- 7:00: East of Cairo (NBC).
- 7:30: Mobil Oil Concert (NBC).
- 8:00: Epic Poems—Jim Bladsoe.
- 8:30: Midsummer (NBC).
- 9:30: Coca Cola Program (NBC).
- 10:00: Vincent Lopez and Orchestra (NBC).
- 10:15: Uncle Abe and David (NBC).
- 10:45: Isabella Zerkow, soprano.
- 10:45: WTAM Players.
- 11:00: Austin Wylie's Chippewa Lake Park Orchestra.
- 11:30: Midnight Melodies.
- A. M.
- 12:15: Merle Jacobs' Golden Pheasant Orchestra.
- 1:00: Sign off.

WHK

- 6:30: Radio Revue.
- 7:30: Morning Devotions.
- 8:00: Something for Everyone (CBS).
- 8:30: Burlesque Broadcasters.
- 8:45: Morning Moods.
- 9:00: Piano Rambles.
- 9:15: Banjo Boys.
- 9:30: Julia Hayes.
- 10:00: Columbia Salon Orchestra (CBS).
- 10:15: Dr. Florence E. V. Blodgett.
- 10:22: The Boy and Girl Friend.
- 10:45: Radio Homesteaders—Ida Bailey Allen (CBS).
- 11:00: Ethel and Harry.
- 12:00: Manhattan Towers Orchestra (CBS).
- P. M.
- 1:00: Harry Tucker's Orchestra (CBS).
- 1:00: Syncopated Silhouettes (CBS).
- 1:30: Columbia Little Symphony and Soloist (CBS).
- 1:55: Health Talk—Dr. Winfrey.
- 2:00: Housekeepers Chat.
- 2:20: Columbia Ensemble (CBS).
- 3:30: Musical Album (CBS).
- 4:00: Meditation.
- 4:40: World Book Man.
- 4:45: Messenger Boys.
- 5:45: Kate Nelson's Glen Islanders (CBS).
- 6:14: Willowick Country Club Orchestra.
- 6:40: Raybestos Sport Flashes.
- 6:46: Willowick Country Club Orchestra.
- 6:59: Rahala's Cherry Pickers.
- 7:15: Manhattan Moods (CBS).
- 7:29: Raybestos Radiogram.
- 7:30: Forty Fathom Trawlers (CBS).
- 8:00: Gold Medal Fox Preight (CBS).
- 8:30: La Palme Smoker (CBS).
- 9:00: Philco Hour (CBS).
- 10:01: Seth Parker's Old Fashioned Singing School.
- 10:30: Slumber Hour (Orchestra—Soloist).
- 11:00: Rubberneck Man.
- 11:01: Bert Lowin's Orchestra (CBS).
- 11:30: Nocturne (CBS).

WJAY

- A. M.
- 6:00: Morning Melodies.
- 8:00: Wurlitzer Program.
- 8:30: Mail Man.
- 9:00: Heeka Knutt: Elgin Time.
- 10:00: Ruth and Blair.
- 11:15: Starr Piano Program.
- 11:30: Organ from Wurlitzers.
- P. M.
- 1:00: Jazz Pot Pourri.
- 1:15: Brown Sisters Trio.
- 1:45: Harry Royale.
- 2:00: C. Kettleman.
- 2:15: Ruth Weaver.
- 2:30: Ruth and Ed.
- 3:00: Brady Lake, Remote Control.
- 4:00: Kathleen Sullivan.
- 4:15: Emily Wheland.
- 4:30: Edna and Jean.
- 4:45: Joe, Fred and Dave.
- 5:45: Starr Piano Program.
- 6:00: Merchants and Consumers.
- 6:35: Sign off.

N. Doma.

- 14.—Fara sv. Kristine priredi zabavni večer v spodnjih šolskih prostorih na Bliss Rd., Euclid, O.
- 14.—Skupna društva S. S. P. Z., velika društvena prireditev v obeh dvoranah S. N. Doma.
- 19.—Društvo Presv. Imena priredi prvi zabavni večer v spodnjih šolskih prostorih na Bliss Rd., Euclid, O.
- 21.—Društvo Orel, v avditoriju in spodnji dvorani S. N. Doma.
- 24.—Slovenska Mladinska Sola S. N. Doma, božična prireditev v avditoriju S. N. Doma.
- 25.—Društvo Kristusa Kralja, predstava v avditoriju S. N. Doma.
- 27.—Shaker Club, ples v avditoriju S. N. Doma.
- 27.—Društvo Ilirska Vila št. 173 KSKJ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 28.—Društvo Abrašević, predstava v avditoriju S. N. Doma.
- 31.—Veselica v Slov. Dr. Domu v Euclid Village, katero priredi vodstvo Društvenega Doma.

Stanovanje

5 sob, spodaj, vse moderno, in trgovski prostor, pripravljen za grocerijo in mesnico, se da v najem. Tak trgovina je bila tu že 15 let. Odda se vse skupaj ali posamezno. Vprašajte na 6700 Schaefer Ave., Tel. Henderson 6153. (205)

Sotesečan:

GROB LJUBEZNI

Povest iz vaškega življenja.

Sin je bil radoveden, kje ima toliko sovražstvo svoje korenine, a oče mu ni hotel razodeti. Tesno si je ovil molek okrog prstov in skomignil z rameni. Ko je izrekel: "In odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo..." tedaj mu je nenadoma zmanjkalo sape, stresel se je in izdihnil. Skrivnost sovražstva pa je ostala nepojasnjena ter je bila z njim vred pokopana.

Tavželj je ostal zvest očetovi oporoki. Grozna se mu je zdela sosedova krivda, to pa zato, ker ni poznal njene prave oblike. Misli je, kdo ve kaj je naredil sosed očetu, morda mu je povzročil ogromno škodo, ali pa mu je kriv celo prezgodnje smrti. Kakor goba se je sovražnost napenjala v njegovem srcu in zastupljala bližnjo okolico. Hotel jo je prenesti tudi na svoje otroke, tudi njim je želel vcepiti mržnjo do sosed. To pa se mu ni posrečilo, ker so otroci zahtevali, naj jim vendar razodene tajnost starega sovražstva, a v tem jim seveda ni mogel ugoditi.

Brinjar se ni razburjal, kadar ga je Tavželj napadel. Molče je prenašal žalitve ter ni maral iskati zadoščenja. Nalašč se mu nikoli ni nastavljal, rajši se mu je izognil in umaknil. Taki so bili tudi njegovi otroci, vse skupaj je morila sosedova strupenost.

Ko se je Tavželj tisto nedeljo povrnil s polja, je sedel na vrh pod hrusko, kjer je Minka krpala obleko, Ančka pa je čitala "Novice". Silno je bil zopet nasajen in nevršen. Pričakovali sta, da se bo zopet znošil nad sosedom.

"Kje pa je Mihec?" je vprašal po sinu.

"Ne vem," mu je Minka na kratko odgovorila.

"Saj vem: po vasi se potepa," se je razhudil. "Nič ga ni treba zagovarjati."

"Pred pol ure je bil še doma," ga je Ančka opravičevala. "Res ne vem, kam je izginil."

"Pohajaj, namesto da bi počival. Zato bo pa ves teden lenaril."

"Lenobe mu pa res ne smete očitati," se je zavzela za brata Minka, njegova starejša sestra.

"Tiho!" ji je zapovedal. "Zato je pa pri hiši tako kakor nikjer na Cvetežu. Kar na njive pogledjmo, med vsemi se pozna jo."

"V jeseni niste pustili gnojiti," je Ančka rahlo omenila.

"Kdo pravi, da nisem?" jo je trpko zavrnil. "Vedno vam povajam: tako, pa tako; eno stvar in drugo. Pa me ne marate poslušati. Povsod vas moram priganjati, da je pravočasno narejeno."

Hčeri sta molčali, nista mu hoteli ugovarjati. To ga je še bolj jezilo, ker je moral sam nadaljevati: "Sram me je iti na polje mimo sosedove njive. Takšna je kakor šopek, naša pšenica je pa polna plevla. Brinjar se mi smeje v pest, vem, da mi privoči, ta pokveka."

Razjarjeni stariček je čakal, a hčeri mu nista hoteli odgovoriti. Zopet je pričel sitnitariti: "Pri hiši ni več nobene sreče. Mi gremo navzdol, sosedje pa napredujejo, ker imajo pridne otroke."

"Oče, ničesar nam ne manjka," se je užalilo Minki in Ančka je pričela tiho jokati.

"Čemu se kremžite?" se je zadržal. "Ali zato, ker sem resnico govoril?"

Hčeri sta še bolj jokali. Nastevali sta, koliko sta prihranili pri gospodinjstvu in prireditih pri prašičih, česar jima oče res ni mogel oporekati. Ponovno pa se je začel jeziti nad sosedom, češ, da mu pomaga sam peklenšček, ki seje ponoči pleva.

(Dolje prihodnjič.)

vel med njegovo žito, sosedove mu pa gnoji in priliha. "Škrat ga bo obogatil," je zaključil svoje krivo mnenje. "Zato bo pa nazadnje vzel njegovo dušo."

V svoji togoti je potikal Brinjarju vsa nemogoča dejanja. Dolžil ga je, da mu pošilja moro v hlev in čebele na rop; vse, kar se mu ni obneslo, mu je sosed zavdal ali začaral. Take neumnosti mu je narekovalo peklenško sovražstvo.

Val razburjenja je zanesel Tavžlja zopet nazaj k svojem sinu. "Pravim, kje je Mihec?" je zarohnel. "Vedeti hočem, kam zahaja."

Hčeri sta si brisali oči: Minka s predpasnikom in Ančka z ogrom naglavne rute. Med ihtenjem sta nekaj govorili, kar pa se ni umelo. Tedaj je stopil iz za ogla Mihec v spremstvu Hostarjevega Jerneja.

"Vidiš ga, kod pa hodiš?" je bil Tavželj nenadoma ves drugačen. Mahoma se mu je ohladila togota, ker je prišel z Jernejem. Samega bi bil oštel kakor psa, Jernej mu je bil mogel varuh.

"Očka, pa niste bili zopet hu-di," se je Jernej pošalil in prisedel v senco. Z enim očesom je gledal očeta, z drugim pa Minko, ki je vidno zardela. Kakor bi ji bil porinil nož v srce, tako jo je nekaj zabolelo.

"Ej, kaj bom hud," je Tavželj pohlevno zanikal. "Človek se včasih razžalosti, ko premišlja eno stvar in drugo."

"Seveda, seveda," je Jernej hitel pritrdjevati. "Pa vas ni zopet kaj doletelo?"

"Saj veš, da zmerom rado kaj pride—ena stvar in druga."

"Morda pa že kaj ve..." se je Jernej zazdelo. "Zdaj je priložnost, da odkrim..."

"Naš očka zmerom nekaj kuhajo," je Mihec šalivo omenil. "Minka pa kar molči," je prezrl Jernej njegovo opazko. "Jej, kako je zatopljena v šivanje."

"Boji se, da bi se ji ne pokazilo," je odgovoril oče namesto hčere.

"Lepo je, ako je človek zbran pri delu. Jaz sem navadno raztresen."

"Tvoja krivda," ga je Minka hladno zavrnila.

"Prav, saj priznam," se ji je pričel vsiljevati. "Pa bi se zelo rad predruščil..."

"Čas je že," mu je zabrusila v obraz.

"Bodi mi v zgled," se je pomaknil bliže k dekletu. "Napravi me po svojem okusu!"

"Jaz nikoli," se mu je nejevoljno odmaknila.

"Kakor hočeš," je bil vidno užaljen.

"Jernej, nikar ji ne zameri," je posegel Tavželj v besedo. "Kmalu ji bo minilo."

"No, saj nisem resno mislil." Jernej je vstal ter se začel odpravljati domov. Skrivoma je pomignil očetu, naj ga nekoliko pospremi. Tavželj ga je razumel, ni pa hotel, da bi ga drugi razumeli.

"Pa se ti ne mudi," mu je nalašč začel braniti.

"Moram iti. Saj sem se le spotoma ogledal."

"Čakej, čebele ti bom pokazal. Nekaj panjev je že popolnoma izropanih. Pljunil bi na človeško hudobnost."

Čim sta se skrila za čebelnjak, ga je Jernej dregnil skrivoma v komolec. "Minka je danes nekam nasajena," mu je pošepnil skoro zadovoljen. "Ne vem, kdaj sem se ji zameril."

"Z otroci je križ. Kolikokrat sem že potožil."

"Prav imate. Rečem vam samo tole: očka, pazite na dekleta."

"Zakaj?" ga je debelo pogledal.

(Dolje prihodnjič.)

Amerikanka kot špijonka v Kubi

Mariano, Kuba, 1. sept. Mrs. Martha Marlotte, ameriška državljanka, je bila prijeta danes v tem mestu in obdolžena

vel med njegovo žito, sosedove mu pa gnoji in priliha. "Škrat ga bo obogatil," je zaključil svoje krivo mnenje. "Zato bo pa nazadnje vzel njegovo dušo."

V svoji togoti je potikal Brinjarju vsa nemogoča dejanja. Dolžil ga je, da mu pošilja moro v hlev in čebele na rop; vse, kar se mu ni obneslo, mu je sosed zavdal ali začaral. Take neumnosti mu je narekovalo peklenško sovražstvo.

Val razburjenja je zanesel Tavžlja zopet nazaj k svojem sinu. "Pravim, kje je Mihec?" je zarohnel. "Vedeti hočem, kam zahaja."

Hčeri sta si brisali oči: Minka s predpasnikom in Ančka z ogrom naglavne rute. Med ihtenjem sta nekaj govorili, kar pa se ni umelo. Tedaj je stopil iz za ogla Mihec v spremstvu Hostarjevega Jerneja.

"Vidiš ga, kod pa hodiš?" je bil Tavželj nenadoma ves drugačen. Mahoma se mu je ohladila togota, ker je prišel z Jernejem. Samega bi bil oštel kakor psa, Jernej mu je bil mogel varuh.

"Očka, pa niste bili zopet hu-di," se je Jernej pošalil in prisedel v senco. Z enim očesom je gledal očeta, z drugim pa Minko, ki je vidno zardela. Kakor bi ji bil porinil nož v srce, tako jo je nekaj zabolelo.

"Ej, kaj bom hud," je Tavželj pohlevno zanikal. "Človek se včasih razžalosti, ko premišlja eno stvar in drugo."

"Seveda, seveda," je Jernej hitel pritrdjevati. "Pa vas ni zopet kaj doletelo?"

"Saj veš, da zmerom rado kaj pride—ena stvar in druga."

"Morda pa že kaj ve..." se je Jernej zazdelo. "Zdaj je priložnost, da odkrim..."

"Naš očka zmerom nekaj kuhajo," je Mihec šalivo omenil. "Minka pa kar molči," je prezrl Jernej njegovo opazko. "Jej, kako je zatopljena v šivanje."

"Boji se, da bi se ji ne pokazilo," je odgovoril oče namesto hčere.

"Lepo je, ako je človek zbran pri delu. Jaz sem navadno raztresen."

"Tvoja krivda," ga je Minka hladno zavrnila.

"Prav, saj priznam," se ji je pričel vsiljevati. "Pa bi se zelo rad predruščil..."

"Čas je že," mu je zabrusila v obraz.

"Bodi mi v zgled," se je pomaknil bliže k dekletu. "Napravi me po svojem okusu!"

"Jaz nikoli," se mu je nejevoljno odmaknila.

"Kakor hočeš," je bil vidno užaljen.

"Jernej, nikar ji ne zameri," je posegel Tavželj v besedo. "Kmalu ji bo minilo."

"No, saj nisem resno mislil." Jernej je vstal ter se začel odpravljati domov. Skrivoma je pomignil očetu, naj ga nekoliko pospremi. Tavželj ga je razumel, ni pa hotel, da bi ga drugi razumeli.

"Pa se ti ne mudi," mu je nalašč začel braniti.

"Moram iti. Saj sem se le spotoma ogledal."

"Čakej, čebele ti bom pokazal. Nekaj panjev je že popolnoma izropanih. Pljunil bi na človeško hudobnost."

Čim sta se skrila za čebelnjak, ga je Jernej dregnil skrivoma v komolec. "Minka je danes nekam nasajena," mu je pošepnil skoro zadovoljen. "Ne vem, kdaj sem se ji zameril."

"Z otroci je križ. Kolikokrat sem že potožil."

"Prav imate. Rečem vam samo tole: očka, pazite na dekleta."

"Zakaj?" ga je debelo pogledal.

(Dolje prihodnjič.)

Amerikanka kot špijonka v Kubi

Mariano, Kuba, 1. sept. Mrs. Martha Marlotte, ameriška državljanka, je bila prijeta danes v tem mestu in obdolžena

Stanovanje
se odda, tri krasne sobe, vse udobnosti. Istotam se dobi tudi garaža. 5416 Homer Ave. (205)

Razvite in blagoslovljene zastave!

Društvo Danica št. 11 S. D. Zveze, razvije in blagoslovi dne 14. septembra v Slovenskem Narodnem Domu lepo društveno zastavo. Pazite na posebno naznanilo.

(Thu. Sat. Tue. Sept. 11.)

Soba
se odda v najem. Gorkota in kopališče. 1235 Addison Rd. (205)

Hiša naprodaj

ima 6 sob, za eno družino, moderno vse, furnez, fireplace, bližje 185. ceste. Se zamenja tudi za lot v Nottingham. Za naslov pozvejte v uradu tega lista. (2

HENRIK SIENKIEWICZ

POTOP

Iz poljščine prevel
DR. RUDOLF MOLE

Kmitic je zlezal s konja. Duri v vežo so bile odprte na stečaj, v veži je bil mraz.

"Hej tam! Ali je kdo tam?" je vpil Kmitic.

Nihče se ni oglasil. "Hej tam!" je ponovil glasneje.

Molk. "Napili so se! . . ." je zamrmral gospod AAndrej.

In pograbila ga je taka jeza, da je začel škripati z zobmi. Ko je jeznil, se je tresel od jeze, misleč, da naleti na pijanost in razuzdanost, sedaj ga je ta tišina še bolj dražila.

Vstopil je v odebnico. Na ogromni mizi je gorela lojeva sveča z rdečo kadečo se svetlobo. Sapa, ki je vdrla iz veže, je zagugala plamen tako, da nekaj časa ni mogel ničesar opaziti. Šele ko se je migotanje umirilo, je zapazil vrsto postav, ki so ležale ob steni. "Ali so se na smrt napili ali kaj?" je zamrmral nemirno.

Nato se približa nestropno prvi postavi. Njenega obraza ni mogel opaziti, ker je bila v senci, a po belem usnjatem pasu in po belem toku za čekanik je spoznal gospoda Uhlaka in ga začel suvati brez obotavljanja z nogo.

"Vstanite, vražji sinovi, vstanite! . . ."

Toda gospod Uhlak je ležal nepremično, roke je imel otrple ob bokih, za njim pa so ležali ostali; nihče ni znil, ni strepetal, se ni prebudil, ni zamrmral. V tem hipu je gospod Kmitic opazil, da leže vsi vznak, v enakem položaju in v strašnih občutek ga je zgrabil za srce.

Skočil je k mizi, zgrabil s tresočo se roko svečnik in ga nesel k obrazom ležečih tovaršev.

Lasje so mu vstali na glavi, tako strašen prizor se je nudil njegovemu pogledu. . . Uhlak je izjemoma mogel spoznati po belem pasu, zakaj obraz in glava sta predstavljala brezlično krvavo maso, ostudno, brez oči, nosa in ust—le veliki brki so strčili iz te grozne kaluže. Gospod Kmitic je svetil dalje. . . Drugi po vrsti je ležal Žend z režečimi zobmi in izbuljenimi očmi, iz katerih je odseval smrtni strah. Tretji, Ranicki, je imel zaprte oči, a po vsem obrazu bele, krvave in temne maroge. Gospod Kmitic je svetil dalje. . . Četrty je ležal gospod Kokosinski, najdražji Kmitičev tovariš, svoj čas bližji sosed. Zdelo se je, da mirno spi, le ob strani na vratu se je videla globoka rana, ki jo je najbrž zadalo bodalo. Peti je ležal ogromni gospod Kulvič-Hippocentaurus z raztrganim plaščem na prsih in z gostimi ranami na obrazu. Gospod Kmitic je približal svečo vsakemu obrazu; ko pa je naposled posvetil šestemu—Rekutu—v oči, se mu je zdelo, da so nesrečnikove veke nekoliko zadrgale od svetlobe.

Postavil je torej svečnik na tla in začel nalahko tresti ranjenca.

"Rekut, Rekut!" je klical, jaz sem Kmitic! . . ."

Za vekami se je začel tresti obraz, oči in usta so se sedaj odpirala in zopet zapirala. "Saj sem vendar jaz!" je rekel Kmitic.

Rekutove oči so se za hip odprle popolnoma—spoznal je prijatelja in tiho zastokal: "Andrej! . . . Duhovnika!"

"Kdo vas je pobil?" je kričal Kmitic ter se grabil za lase.

"Bu—tri—mi," se je odzval glas, tako tih, da je bilo jedva slišati.

Nato se je Rekut vzravnil, pretegnil, odprte oči so se upr-

le v strop—in izdihnil.

Kmitic je šel molče k mizi, postavil na njo svečnik, sedel na stol in se začel drgniti z roko po obrazu kakor človek, ki se je prebudil in sam ne ve, če se je že prebudil ali če vidi še sanje pred očmi.

Potem je vnovič pogledal na trupla, ki so ležala v temi. Mrzel pot mu je stopil na čelo, lasje so se mu zježili na glavi in mahoma je tako strašno zakričal, da so se stresle šipe v oknih.

"Sem, kdor je živ, sem!"

Vojaki, ki so se utaborili v družinski sobi, so zaslišali ta krik ter hipoma planili v sobo. Kmitic je pokazal na trupla, ležeča ob steni:

"Pobiti! Pobiti!" je ponavljal s hripavim glasom.

Začeli so ogledovati; nekateri so prihiteli s smolnicami ter začeli svetiti v oči pokojnih.

Po prvih trenutkih osuplosti se je dvignil hrušč in nastala je zmešnjava. Prileteli so tudi oni, ki so se bili nastanili po hlevih in skednjih. Ves dom je bil razsvetljen, se napolnil z ljudmi, a sredi te gruč, krikov, vprašanj so ležali le oni pobiti ob steni ravno in tiho in se niso zmenili za nič in so bili mirni proti svoji naravi. Duše so jih zapustile, a teles niso mogli zbuditi ne pozivi na boj, a tudi ne živketanje kozarcev k zabavi.

Medtem pa so se v tem vojaškem vrvežu dvigali čimdalje močnejši glasovi groznje in besnosti. Kmitic, ki je bil do zdaj skoraj brez zavesti, je mahoma vstal in zakričal:

"Na konje! . . ."

Vse je planilo k durim. Ni minilo niti pol ure, ko se je preko sto jezdecov drevilo na vrat na nos po široki, sneženi cesti, a njim na čelu je dirjal gospod Andrej, kakor bi ga podil zli duh, brez čapke, z golo sabljo v roki. V nočni tišini so se razlegali divji kriki.

"Bij! Mori! . . ."

Mesec je dosegel baš najvišjo svojo nebeško pot, ko se je naenkrat njegov blesk začel mešati in zlivati z rožno svetlobo, ki je prihajala nekako z zemlje; stopnjema se je nebo čimdalje bolj rdečilo, dejal bi od vzhajajoče zore, ko je naposled krvav rdeč požar objel vso okoličico. Morje ognja je divjalo nad obsežno naselbino Butrimov, a divji Kmitičevi vojaki so morili prestrašeno in od strahu oslepele prebivalstvo sredi dima, požarja in isker, ki so tu v velikih stebrih bruhale kvišku. . .

Zbudili so se tudi prebivalci sosednjih naselbin. Večje in manjše tolpe okajenih Goščevičev, Stakjanov, Gaštovtov in Domaševičev so se zbirale po cestah, pred hišami, gledali v stran, prežra. In od ust do ust je krožila strašna vest: "Najbrže sovražnik napada in požiga Butrime. . . To ni naveden požar!"

Pokanje pušk, ki je prihajalo od časa do časa, je potrjevalo ta domnevanja.

"Hitimo jim na pomoč!" so vpili pogumnejši, "ne dajmo, da bratje poginejo! . . ."

A medtem ko so starejši govorili, so že mlajši, ki radi zimskega dela niso odšli v Rosno, sedali na konje. V Krakinovu in v Upiti so začeli v cerkvah biti plat zvona.

V Vodoktah je tiho trkanje na vrata zbudilo gospodično Aleksandro.

"Olenka! Vstani!" je klicala gospodična Franciška Kulvičeva.

"Stopi notri, teta! Kaj se je zgodilo?"

"Volmontoviči gore!"

"V imenu Boga Očeta, Sina in svetega Duha!"

"Strele je slišati semkaj? Bog se nas usmili!"

Olenka je strašno zakričala, potem je skočila s postelje in se začela naglo oblačiti. Telo se ji je treslo kakor v mrzlici. Ona si je takoj domislila, kakšen sovražnik je napadel nesrečne Butrime.

Kmalu so planile notri zbuje ne ženske iz vse hiše z jokom in stokom. Olenka se je vrgla pred sveto podobo na kolena, one so sledile njenemu zgledu in vse so začele glasno moliti molitve za umirajoče.

Bile so komaj pri polovici, ko so se vrata v vežo močno stresle. Ženske so planile pokonci, krik strahu se jim je izvil iz prsi.

"Ne odpirajte! Ne odpirajte!"

Ropot se je ponovil s podvojeno silo, mislil bi, da duri skočijo zdaj pa zdaj iz tečajev. Vtem je planil med zbrane ženske sluga Kostek.

"Gospodična!" je vpil, "nekdo razbija, ali naj odprem ali ne?"

"Ali je sam?"

"Sam."

"Pojdi in odpri!"

Dečko je skočil. Ona pa je zagrabila svečo, odšla v obednico, za njo pa gospodična Franciška in vse predice.

Komaj je utegnila postaviti svečo na mizo, ko se je v veži zaslišal ropot železne zapore, škripanje odprtih duri in pred očmi žensk se je prikazal gospod Kmitic, strašen, črn od dima, krvav, zasopljen in z blaznostjo v očeh.

"Konj mi je padel v gozdu!" je zakričal, "preganjajo me!"

Gospodična Aleksandra je uprla vanj oči:

"Ali si ti zažgal Volmontoviče?"

"Jaz! . . . Jaz! . . ."

Hotel je še dalje govoriti, ko se je s ceste in od gozda zaslišal odmev kričanja in konjski peket, ki se je bližal z ne navadno hitrostjo.

"Vragi gredo po mojo dušo! . . . Dobro! . . ." je kričnil Kmitic kakor v vročici.

Gospodična Aleksandra se je v tem hipu obrnila k predicam:

"Če bodo vprašali, povejte, da ni tu nikogar, sedaj pa v družinsko sobo in pridite s svetiljko semkaj! . . ."

Potem se obrne h Kmiticu: "Tu notri!" je rekla in pokazala na sosednjo sobo.

In pahnila ga je skozi odprte duri in jih nato na mestu zaprla.

Medtem so oboroženi ljudje napolnili dvorišče in kakor bi trenil so planili notri Butrimi, Goščeviči, Domaševiči in drugi. Ko so ugledali gospodično, so se

ustavili v obednici—ona pa je stala še vedno s svečo v roki in je zapirala pot do nadaljnjih sob.

"Ljudje! Kaj se je zgodilo? Kaj hočete tu?" je vprašala, ne da bi mignila z očmi pred temi groznimi pogledi in zlovražjim bleskom golih sabelj. "Kmitic je požgal Volmontoviče!" je kričnila v zboru slaht. "Pomoril je može, ženske, otroke! Kmitic je to storil!" "Njegove ljudi smo pobili!" se je razlegel glas Jozve Butrima—"a sedaj hočemo njegovo glavo! . . ."

"Njegovo glavo! Krvi! Razsekati hočemo razbojnika!" (Dalje prihodnjč.)

ustavili v obednici—ona pa je stala še vedno s svečo v roki in je zapirala pot do nadaljnjih sob.

... Velika banka z mnogimi malimi vlogami.

Cleveland Trust

BANKA V VSAKISOSEŠČINI

MOŠKA OBLEKA

vestno sčiščena in zlikana samo za **80c**

Ako pridemo na vaš dom iskat in nazaj pripeljemo, pridenite še 20c

The Frank Mervar Co.

SLOVENSKA ČISTILNICA

5921 Bonna Ave. Tel. Henderson 7123

Odprto do 8. ure zvečer

--- Naznanilo ---

Centenemu obinstvu naznanjam, da sem odprl konfekcijsko trgovino, kjer bom vedno imel veliko zalogo cigar, cigaret, tobaka, sladoleha in solske potrebšline. Priporočam se rojakom za obilen obisk.

Anton Zakrajšek

3858 St. Clair Ave.

Zakaj si podaljšati bolezen?

\$10.00 X-zarkari preiskava za \$1.00

Za hitro in gotovo olajšanje akutnih in kroničnih bolezni, moških in žensk, se posvetujte z Doktor Bailey-jem, ki je z uspehom zdravil tisoče ljudi v zadnjih 30 letih. Vse bolezni v krvi, koži, hemoroide, otrpenje žil, v želodcu, pljučih, odprtih ranah, visok pritisk krvi, ledice, kronično gnojenje, hitro ozdravimo. Ker se nahajamo v kraju, kjer ni drag rent, imamo lahko nizke cene. Če se sami zdravite, ali rabite zdravlila, je nevarno.

Doktor BAILEY "specialist"

Soba 402, 737 Prospect Avenue, Cleveland, O.

Uradne ure: 9:30 do 7:30 dnevno, ob nedeljah samo po dogovoru. Mi govorimo slovensko

Na sliki vidite slovito pridigarico Ajmee McPherson iz Los Angelesa. V okviru je ta bojevita ženska s svojo materjo, s katero sta se pred par dnevi pošteno skavsale in je mati odnesla iz boja zlomljen nos, hči pa nekaj prask. Do razdora med materjo in hčerjo je prišlo, ker se je mati vtilkala v hčerine zasebne zadeve. Spodaj je tempelj, kjer ima pridigarica svoje službe.

V SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA ISKRENO LJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SINA IN BRATA

Alberta (Sonny) Satkovič

ki se je poslovil od svojih neotolažljivih staršev in ljubljenih sestric in se preselil v večno življenje dne 2. septembra, 1929, v cvetu svoje mladosti, star 14 let.

Dragi naš sonny in mili bratec, naše solze se nam še niso posušile in naša srca so neotolažljiva. Toda ker je neskončni Modrosti dopadlo, da Te je poklical k Sebi, se moramo ukloniti njegovi volji. Počivaj v miru, dragi sinko in bratec.

Zalujoči ostali:

Math in Caroline Satkovič, starši.
Caroline in Lillian, sestri.

Cleveland, O., 2. septembra, 1930.

Naznanilo!

Slovenec in bratrom Hrvatoma naznanjamo, da v kratkem odpremo trgovino in krojačnico v Collinwoodu na 404 E. 156th St., nasproti slovenske banke.

Poslovodja te trgovine bo poznani Jos. Perme, ki je uspešno sodeloval v glavni trgovini in krojačnici pri Brazis Bros. na 6905 Superior Ave.

Ustregli smo že stotinam rojakov in drugim z našim finim delom. Dobite obleke ali suknje, napravljene po meri, po \$23.50. Imamo tudi že izgotovljene in to samo temno plave serge ali kangarn in suknje, površnike, vse po \$20.00.

Imel bom veliko zalogo svežega blaga za obleke in suknje. Imel bom tudi nekaj finega blaga, ako bo kateri hotel malo boljše blago. Jako zmerne cene. Ne pozabite nas priti pogledat.

Brazis Bros.

404 E. 156th Street
(Collinwood)

GLAVNA TRGOVINA:

6905 Superior Avenue

PODRUŽNICE:

2290 E. 55th St., 5121 Woodland Ave.

331 Gratiot Ave., Detroit, Mich.

1930 Lake Cruise DeLUXE

5 DAYS
5 NIGHTS

To
SAULT
MARIE
—
MACKINAC
ISLAND
—
CHICAGO
and
RETURN

PLAN YOUR VACATION to leave on the Great Ship "SEANDBEE" from Cleveland, September 8th; returning Saturday, September 13th.

Cruise includes Lake Erie, the Detroit River, Lake St. Clair, the St. Clair River, Lake Huron, beautiful St. Marys River and Lake Michigan.

Stop-overs at the famous "Soo" Locks, with sightseeing trips at Chicago and Mackinac Island. Wonderful scenery. Endless entertainment. Excellent meals.

All expense, including fare, meals, stateroom accommodations and sightseeing trips . . .

From Cleveland, only \$75.00

Ask your Tourist Agent or write us for free special C&B Line Cruise De Luxe Folder

The Cleveland and Buffalo Transit Co.

E. 9th Street Pier . . . Cleveland, Ohio
Daily Steamer Service between Cleveland and Buffalo, also Cleveland and Ft. Stanley, Canada

